

การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕%

โดย นางสาวมาริษา ร่มฉัตรเวทย์
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบ แนวเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๒. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ที่ได้รับนำไปใช้การปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

๑.การจำแนกประเภทที่ดิน

➤ ในช่วงแรกพื้นที่ดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่ แบ่งเป็น 1) พื้นที่ป่าไม้ที่นำมาสำรวจจำแนก ๑๗๔ ล้านไร่ ๒) เป็นพื้นที่จัดสรรที่นำมาสำรวจจำแนก ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ ซึ่งรวมทั้งหมดประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่

➤ ระยะที่ ๒ การสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เรียกว่า โครงการปรับปรุงการจำแนกประเภทที่ดิน คือ ให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่ เป็นการสำรวจพื้นที่ป่าไม้ถาวร ซึ่งโตกว่าป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดิน โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินพื้นที่ที่จะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร ดังนี้

- พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร ได้แก่ ๑) มีสภาพเป็นป่าไม้ ๒) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑,๒ หรือชั้น ๓ ที่ความลึกของดินน้อยกว่า ๕๐ ซม. ๓) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้ ๔) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้ ๕) เกาะ ภูเขา หรือ พื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน ๓๕% ๖) ป่าชายทะเล , ป่าชายเลน , ป่าที่เกาะ ๗) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์ ๘) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐

- พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ๑) เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองและทำประโยชน์แล้ว ๒) ที่สาธารณประโยชน์ ๓) ที่ของหน่วยงานราชการ ๔) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราชกุมารี น.ส.๓ ถือครองอยู่แล้ว ๕) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้จำแนกออกเป็นป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ , อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

ผลการดำเนินงานสำรวจจำแนกประเภทที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

๑) เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรเนื้อที่ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ ซึ่งมอบให้กับกรมป่าไม้รับไปดำเนินการ
๒) อยู่ในเขตป่าสงวนและอุทยานเนื้อที่ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่
๓) จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎร หรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นเนื้อที่ประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้มีการตราพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดินขึ้น และคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดินได้เปลี่ยนมาเป็นคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมี ๒ คณะได้แก่ ๑) คณะกรรมการพัฒนาที่ดินซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการตราพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน เรียกว่า พระราชบัญญัติ

พัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้ยกเลิกพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๖ และใช้พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน

สำหรับป่าไม้ถาวรในปัจจุบันนี้มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรอยู่ทั้งหมด ๖๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔.๔๘ ล้านไร่ โดยในส่วนี้จะมีพื้นที่ซ้อนทับกับเขตสงวนอยู่ประมาณ ร้อย ๑๗.๕๓ ล้านไร่ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร ซึ่งมอบให้กรมป่าไม้รับผิดชอบดำเนินการประมาณ ๑๐.๕ ล้านไร่ ส่วนที่ยังไม่มีการสำรวจจำแนกเหลืออยู่ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ หรือประมาณ ๖๖ จังหวัด ส่วนจังหวัดที่ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรมีอยู่ทั้งหมด ๙ จังหวัดได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา นครปฐมอ่างทอง สิงห์บุรี

อำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินในการจำแนกประเภทที่ดิน

พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ (๑) ซึ่งกำหนดให้ ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ ๓) หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ จำนวน ๑๗ หน่วยงาน เป็นกรรมการ ๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ ๕) มีอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน “กำหนดการจำแนกประเภทที่ดินและเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ”

มติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ถาวร

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินอย่างละเอียดมีการกำหนดเป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๑,๓๐๐ แปลง เนื้อที่ประมาณร้อยละ ๑๗.๔ ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวนี้ เรียกว่าป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๔ และป่าที่สมควรจัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นเนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเพื่อทำการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินและคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้สำรวจจำแนกพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ และแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ พื้นที่ที่ได้จากการจำแนกประเภทที่ดินให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คจช.)

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๑ เกี่ยวกับเรื่องการขีดเขตป่าไม้ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศ การขีดแนวเขตป่าไม้ถาวรมติคณะรัฐมนตรีให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ กรมพัฒนาที่ดินตรวจสอบแล้วลงนามรับรองและส่งให้กรมที่ดิน โดยกรมที่ดินก็ขีดแนวเขตมาในระวาง มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ โดยจะขีดมาเป็นเส้นสีแดง แล้วกรมพัฒนาที่ดินก็จะตรวจสอบรับรองแนวเขตไปก็จะอันเป็นเส้นประสีแดงกลับไป แล้วลงลายมือชื่อรับรองหัวท้ายออกแนวเส้น

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่สำคัญซึ่งเกี่ยวกับป่าไม้ถาวร

➤ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเลขเสร็จที่ ๔๘๘/๒๕๓๑ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ในการกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น ปรากฏว่าแผนที่ท้ายกฎกระทรวงกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติ ไม่ได้รวมเอาพื้นที่ส่วนใดไว้ ย่อมจะเป็นดังเช่นที่เคยเป็นอยู่เดิม ซึ่งป่าไม้ถาวรเป็นเพียงแนวเขตที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กำหนดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ในการจำแนกที่ดินว่าพื้นที่ส่วนใดจะเป็นป่าถาวร และ

ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทางการเกษตรที่อยู่อาศัยและอื่นๆ ไม่ใช่พื้นที่ที่มีสภาพตามกฎหมาย กรณีนี้พื้นที่ที่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นเดิมอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร เมื่อปรากฏว่ายังไม่ได้มีมติของคณะรัฐมนตรีออกมายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเขตป่าไม้ถาวรที่เคยกำหนดไว้แล้ว พื้นที่นั้นก็ยังคงเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรอยู่เช่นเดิม

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓ และทบพันตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. อนุมัติให้จำแนกพื้นที่ที่ราษฎร ๓ ตำบล ในอำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น ออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อให้ราษฎรทำกินหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น

๒. กรณีการจำแนกพื้นที่ที่ผิดกันออกจากการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว หรือเขตที่เพิกถอนให้เป็นพื้นที่ที่ได้จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร โดยใช้เป็นหลักการทั่วประเทศ

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะรัฐมนตรีมีมติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เสนอมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในส่วนของป่าไม้ถาวร เมื่อราษฎรร้องเรียนให้เพิกถอนเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี

➤ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ ๗๗๕/๒๕๖๑ เรื่องการเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๔ สรุปได้ว่า พื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๔ กำหนดไว้เป็นป่าไม้ของชาติเป็นเพียงการกำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่า พื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวรหรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสม กำหนดให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไปเท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดพื้นที่ป่าทั้งหมดเป็นป่าไม้ถาวร

๒. การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (เฉพาะราย)

อำนาจหน้าที่ของ สสผ. มีหน้าที่วิเคราะห์และตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ถาวรเขตเขา ภูเขา และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ร้อยละ ๓๕ รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกประเภทที่ดิน โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายเป็นฐาน ประกอบกับคำสั่งกรมพัฒนาที่ดินให้ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ มีอำนาจลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรอง แนวเขตป่าไม้ถาวรและหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบรับรองที่เขภูเขและพื้นที่ที่มีความลาดชัน ๓๕%

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒ ลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรในระวางแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ หากพื้นที่ใดที่จะตรวจสอบเกินความสามารถของ สผข. ให้ส่งกลุ่มจำแนกประเภทที่ดิน สสผ. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบจัดทำ

หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

เอกสารหลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

๑. กรณีที่ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบอยู่บนแผนที่ภาพถ่ายภูมิประเทศประเทศ ๑:๕๐,๐๐๐
 - ๑.๑ ต้องเป็นแผนที่แบบชุด L7017 เท่านั้นพร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่
 - ๑.๒ ต้องมีค่าพิกัดกริดเหนือและตะวันออกที่ชัดเจนทั้ง ๒ แกน
 - ๑.๓ รูปแปลงที่หมายมาในแผนที่นั้น ต้องเป็นวงรอบปิด รูปแปลงต้องเป้าหมายมาอย่างชัดเจน
 - ๑.๔ การรับรองสำเนา เมื่อเราตรวจสอบข้อมูลครบถ้วน เอกสารต้องมีการเซ็นรับรองสำเนา
 - ๑.๕ เส้นกริดที่ปรากฏอยู่บนแผนที่ต้องมีเพียงชุดเดียว คือเส้นกริดของแผนที่ภูมิประเทศเท่านั้น หากต้องการความถูกต้องแม่นยำในตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบ ให้ส่งเอกสารหลักฐานดังนี้

๒. แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕ จ.

๒.๑ โดยเป็นค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕

๒.๒ การรับรองสำเนาเมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

๒.๓ ค่าพิกัดต้องไม่เป็นศูนย์ลอย

๓. สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙)

๓.๑ ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐาน Indian Datum ๑๙๗๕ ครอบคลุมแปลงที่ดินทั้ง ๔ จุด หรืออย่างน้อย ๒ จุด ในมุมทแยง (มุมขวาบน-มุมซ้ายล่าง หรือ มุมซ้ายบน-มุมขวาล่าง) และตัวเลขมีความชัดเจน

๓.๒ ต้องมีจุดตัดของค่าพิกัด (+) อย่างน้อย ๔ มุม และต้องมีการรับรองสำเนา

๔. ค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ

๔.๑ ค่าพิกัดต้องเป็นพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐาน (Datum) Indian ๑๙๗๕ พร้อมระบุหลักฐานอ้างอิง

๔.๒ กรณีที่ส่งค่าพิกัดพร้อมหมายตำแหน่งในแผนที่ ข้อมูลค่าพิกัดต้องมีความถูกต้องและสอดคล้องกับตำแหน่งที่หมายมา

๔.๓ การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขาโดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

ที่มาของที่เข่า และที่ภูเขาและปริมาณถูรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร

ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องกำหนดเขตหวงห้ามที่เข่าหรือภูเขา ตามความในมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินฉบับลงวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๙ ออกมาใช้บังคับ เป็นการทั่วไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๒๘ เห็นชอบด้วยกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่เข่า ภูเขา ที่มีการหวงห้ามตามประกาศ กระทรวงมหาดไทยไว้ ในเรื่องการกำหนดพื้นที่ที่มีความลาดชันโดยเฉลี่ย ๓๕% ขึ้นไป ไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่อนุญาตให้มีการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการชะล้างหน้าดินสูง ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร สมควรเป็นพื้นที่ป่าไม้ และไม่อนุญาตให้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิ

เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน โดยยกเลิกกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๑๕ กำหนดที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไว้ซึ่งรวมถึง ที่เข่า ที่ภูเขา และพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่รวมถึงที่ดินซึ่งผู้ครอบครองมีสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดิน ปัจจุบัน ที่เข่า ที่ภูเขา ปริมาณถูรอบที่เข่า หรือภูเขา ๔๐ เมตร จึงเป็นพื้นที่ที่ต้องห้ามให้ออกโฉนดที่ดินด้วย

➤ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนากรมที่ดิน และเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) หรือ ป.ป.ช. ในปัจจุบัน ที่ได้พิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิมีมติให้กำหนดคำนิยามของคำว่า ที่เข่า ที่ภูเขา ดังนี้

หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

สำหรับหลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบมีดังนี้

๑. สำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร ต้องลงที่หมายแสดงขอบเขตหรือรูปแปลงที่ดินที่ขอให้ตรวจสอบให้ชัดเจน พร้อมระบุหมายเลขระวางแผนที่ และตัวเลขกำกับเส้นขอบระวางแผนที่ โดยแผนที่ต้องไม่มีการย่อขยาย

๒. เอกสารแนบประกอบการพิจารณา เช่น

- สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง ร.ว. ๙ พร้อมค่าพิกัดครอบคลุมแปลงที่ขอให้ตรวจสอบ ครบทั้ง ๔ มุม ซึ่งตัวเลขจุดตัดกริดต้องมีความชัดเจน

- แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕ จ. ค่าพิกัดจากการสำรวจรังวัดรอบรูปแปลงที่ดิน ในระบบพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐาน Indian Datum 1975 โดยระบุระบบพิกัดในเอกสารด้วย

๓. เอกสารที่อ้างถึง หรือหลักฐานทางที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก., น.ค. ๓, กสน. ๕, ส.ค. ๑ ฯลฯ ถ้ามีการอ้างถึงควรแนบเอกสารส่งมาด้วย

๔. การรับรองสำเนา เอกสารที่ส่งมาให้ตรวจสอบต้องมีการรับรองสำเนาเอกสารทุกฉบับ ลงลายมือชื่อด้วยหมึกสีน้ำเงินของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ส่งมาให้ตรวจสอบ

การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

การดำเนินการเพื่อขอตรวจสอบ ดำเนินการได้ ๒ กรณี คือ

๑. สำนักงานที่ดินจังหวัดส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดิน หรือ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตถึง สสพ.

๒. หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., DSI, ศาล ฯลฯ ส่งเรื่องถึงกรมพัฒนาที่ดิน โดยหนังสือที่ถูกต้องมายัง สสพ.

การรายงานผลการตรวจสอบ

● การคืนเรื่องจะแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) เอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วนไม่ถูกต้องแบ่งเป็น ๓ กรณีย่อย ได้แก่

- แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ย่อ-ขยาย

- ร.ว. ๙ ไม่มีค่าพิกัดครอบคลุมแปลง

- เอกสารไม่เซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง

๒) ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบในแผนที่ประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ไม่สอดคล้องกับรูปแปลงจาก ร.ว. ๙ หรือ ร.ว. ๒๕ จ.

● การแจ้งผลการตรวจสอบ กรมพัฒนาที่ดินจะแจ้งผลการตรวจสอบเฉพาะบริเวณที่ขอให้ตรวจสอบเท่านั้น โดยจะแจ้งผลการตรวจสอบความลาดชันเกินและไม่เกิน ๓๕% ทั้งในเขตเขาและนอกเขตเขาซึ่งมีการกำหนดคำอธิบายสัญลักษณ์ดังนี้

คำอธิบายแผนที่

- แปลงที่ตรวจสอบ
- นอกเขตเขา
- เขตเขา
- ความลาดชันเกิน 35% ในเขตเขา
- ความลาดชันไม่เกิน 35% ในเขตเขา
- ความลาดชันไม่ถึง 35% นอกเขตเขา
- ความลาดชันเกิน 35% นอกเขตเขา

ที่มา : หลักสูตร การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน ขั้นตอนการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร (เฉพาะราย) การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา ไปตอบคำถามหรืออธิบายขั้นตอนการดำเนินงาน เบื้องต้นให้ผู้ที่มาติดต่อสอบถามได้ และสามารถนำไปใช้ในการพิจารณาการรับ-ส่งหนังสือจากหน่วยงาน ภายใน-ภายนอก ได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่ต้องการให้ตรวจสอบในเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน ขั้นตอนการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร (เฉพาะราย) การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา